

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 5.10.2017 г.
COM(2017) 582 final

2017/0253 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която да бъде заета от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП по отношение на изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП

(Подготвително действие на Съюза за научни изследвания в областта на отбраната)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП (приложен към предложението за решение на Съвета) се цели изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП, за да се разшири сътрудничеството на договарящите се страни по Споразумението за ЕИП, така че да включва участието на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в подготвителното действие на Съюза за научни изследвания в областта на отбраната (наричано по-долу „подготвителното действие“). Тъй като Лихтенщайн и Исландия не заявиха интерес за участие в това подготвително действие, проектът на решение на Съвместния комитет на ЕИП се отнася само до Норвегия.

• Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Член 78 от Споразумението за ЕИП предвижда договарящите се страни да укрепват и разширяват сътрудничеството в рамките на дейностите на ЕС в сферата на научните изследвания и технологичното развитие. Комисията, която в момента финансира изключително научноизследователска и развойна дейност (НИРД) за граждански цели или с двойна употреба чрез програмата „Хоризонт 2020“, счита подготвителното действие за важен инструмент, чрез който да се провери каква е добавената стойност от свързаните с отбраната научни изследвания, финансирани от бюджета на ЕС.

Тъй като Норвегия сключи административно споразумение с Европейската агенция по отбрана, а свързаната Директива за възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и сигурността (2009/81/ЕО), която следва да осигурява реална конкуренция и равно третиране в тази област, беше включена в Споразумението за ЕИП още през 2014 г., участието на Норвегия в подготвителното действие е съвместимо с действащите разпоредби в тази област на политиката.

• Съгласуваност с другите политики на Съюза

Съвместните научни изследвания в областта на иновационните технологии, продукти и услуги в сферата на отбраната са от решаващо значение за гарантиране в дългосрочен план на конкурентоспособността на сектора на отбраната и, в крайна сметка, на стратегическата автономност на Европа. Сътрудничеството с Норвегия ще допринесе положително за усилията на ЕС в тази област.

Комисията отчита, че подготвителното действие е част от нейните политики, свързани с вътрешния пазар, промишлеността и научните изследвания. Ето защо по-нататъшното задълбочаване на сътрудничеството в тази област е в съответствие с целите на Споразумението за ЕИП.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание са член 54, параграф 2, буква б), член 84, параграф 2 и член 124 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета¹ във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета относно условията за

¹ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр.1.

прилагане на Споразумението за ЕИП², в който се предвижда, че Съветът определя позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза по отношение на подобни решения, въз основа на предложение на Комисията.

В сътрудничество с ЕСВД Комисията представя проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП пред Съвета, който следва да го приеме като позиция на Съюза. Комисията се надява да има възможност да представи позицията на Съюза пред Съвместния комитет на ЕИП възможно най-скоро.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност по следната причина:

Целта на настоящото предложение, а именно установяването на сътрудничество в сферата на научните изследвания в областта на отбраната с членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ чрез участието им в подготвително действие, финансирано от бюджета на ЕС, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно, с оглед на въздействието, може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза.

- **Пропорционалност**

В съответствие с принципа на пропорционалност предложението не надхвърля необходимото за постигането на целта му — да се засили и разшири сътрудничеството в рамките на дейностите на ЕС в сферите на научните изследвания и технологичното развитие.

- **Избор на инструмент**

В съответствие с член 98 от Споразумението за ЕИП избраният инструмент е решение на Съвместния комитет на ЕИП. Съвместният комитет на ЕИП осигурява ефективното изпълнение и функциониране на Споразумението за ЕИП. За тази цел той взема решения в случаите, предвидени в това споразумение.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Събиране и използване на експертни становища и оценка на въздействието**

През 2013 г. Комисията обмисли възможността за стартиране на подготвително действие³ за научни изследвания в областта на отбраната в подкрепа на един по-конкурентоспособен и по-ефективен сектор на отбраната и сигурността⁴. Европейският парламент⁵ и Съветът⁶ приветстваха тази инициатива и приканиха Комисията да изготви предложение за изпълнение на подготвителното действие. През 2015 г. Европейският съвет⁷ отбеляза нуждата да се осигури подходящо финансиране за

² ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6—8.

³ Подготвително действие по смисъла на член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁴ СОМ(2013)542: „За по-конкурентоспособен и по-ефективен сектор на отбраната и сигурността“.

⁵ Резолюция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. относно техническата и промишлената база на европейската отбрана (2013/2125(INI)).

⁶ Заключение на Европейския съвет от 19—20 декември 2013 г. (EUCO 217/13).

⁷ Заключение на Европейския съвет от 25—26 юни 2015 г. (EUCO 22/15).

подготвителното действие, което ще открие пътя към евентуална бъдеща програма за научни изследвания и технологии в областта на отбраната⁸.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Норвегия ще допринесе финансово в бюджетен ред 02 04 77 03: „Подготвително действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната“. Вноската на Норвегия за 2017 г. се очаква да бъде: 585 000 EUR.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

В съответствие с бюджетната политика на ЕС всяко участие в дейност на ЕС може да бъде осъществено само след като бъде изплатена съответната сума за финансово участие. Плащането обаче може да се извърши, след като настоящият проект на решение на Съвета бъде приет и последващата покана на ЕС за внасяне на средства, установена от Европейската комисия, бъде представена на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ.

Ето защо, за да се покрие периодът между приемането на 11 април 2017 г. на Решението на Комисията относно финансирането на подготвителното действие за научни изследвания в областта на отбраната и относно използването на единични разходи за 2017 г. и получаването на съответното плащане, проектът на решение на Съвместния комитет следва да се прилага с обратно действие, считано от 11 април 2017 г. Институциите, предприятията, организациите и гражданите на Норвегия съответно следва да имат право да участват в дейности, които започват преди влизането в сила на това решение на Съвместния комитет на ЕИП. Разходите, направени за тяхното участие в такива дейности, които започват да се изпълняват след 11 април 2017 г., следва да се считат за допустими при същите условия като за разходите, извършени от институциите, предприятията, организациите и гражданите на държавите — членки на ЕС, при условие че това решение влезе в сила преди края на въпросното подготвително действие.

Обратното действие не засяга правата и задълженията на съответните лица и е в съответствие с принципа на оправданите правни очаквания.

Освен това в съответствие с член 1, параграф 8 от Протокол 32 към Споразумението за ЕИП до 10 юли се приема решение на Съвместния комитет на ЕИП за установяване на участието на членуващата в ЕИП държава от ЕАСТ в дейност, включена в Приложението за ЕИП към общия бюджет на Европейския съюз. Ако това не стане, сътрудничеството ще бъде отложено за следващата година, освен ако не е договорено друго.

Като се има предвид колко важно е сътрудничеството да започне от началото на подготвителното действие, приложеното решение на Съвместния комитет на ЕИП предвижда сътрудничеството да започне от 11 април 2017 г., дори ако това решение на Съвместния комитет на ЕИП бъде прието след 10 юли 2017 г.

⁸ Европейската агенция по отбрана дефинира „научни изследвания и технологии“ като свързани с отбраната научни изследвания и технологии с равнище на технологична готовност между 1 и 6.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която да бъде заета от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП по отношение на изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП

(Подготвително действие на Съюза за научни изследвания в областта на отбраната)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство⁹, и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета¹⁰, и по-специално член 54, параграф 2, буква б), член 84, параграф 2 и член 124 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за Европейското икономическо пространство¹¹ („Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.
- (2) Съгласно член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да измени, *inter alia*, Протокол 31 към Споразумението за ЕИП (наричан по-нататък „Протокол 31“).
- (3) Протокол 31 към Споразумението за ЕИП съдържа разпоредби относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.
- (4) Целесъобразно е сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП да бъде разширено, така че да включва участието на държавите от ЕАСТ в подготвителното действие на Съюза за научни изследвания в областта на отбраната, което се финансира от общия бюджет на Европейския съюз.
- (5) Целесъобразно е участието на държавите от ЕАСТ в дейностите, свързани с това подготвително действие и финансирани по бюджетен ред 02 04 77 03, да започне

⁹ ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6—8.

¹⁰ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

¹¹ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

от 11 април 2017 г., дори ако приложеното решение на Съвместния комитет на ЕИП е прието — или изпълнението на конституционните изисквания за това решение, ако има такива, бъде нотифицирано — след 10 юли 2017 г.

- (6) Институциите, предприятията, организациите и гражданите на държавите от ЕАСТ следва да имат право да участват в дейности, които започват преди влизането в сила на това решение. Разходите, направени за тяхното участие в такива дейности, които започват да се изпълняват след 11 април 2017 г., следва да се считат за допустими при същите условия като за разходите, извършени от институциите, предприятията, организациите и гражданите на държавите — членки на ЕС, при условие че приложеното решение на Съвместния комитет на ЕИП влезе в сила преди края на съответното подготвително действие.
- (7) Поради това Протокол 31 към Споразумението за ЕИП следва да бъде изменен, за да се даде възможност това разширено сътрудничество да започне от 11 април 2017 г.
- (8) Позицията на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на приложения проект на решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да бъде заета от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предложеното изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател